

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap**

Media en Creatieve Industrie

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Datum 4 juli 2025

Betreft Antwoord op schriftelijke vragen van de leden Mohandis (GroenLinks-PvdA), Eerdmans (JA21), Kostic (PvdD) en Oostenbrink (BBB) over ledenwerving van ledenomroep WNL op het VVD-congres

Onze referentie

53000180

Uw brief

20 juni 2025

Uw referentie

2025Z12768

Hierbij stuur ik u de antwoorden op de vragen van de leden Mohandis (GroenLinks-PvdA), Eerdmans (JA21), Kostic (PvdD) en Oostenbrink (BBB) over ledenwerving van ledenomroep WNL op het VVD-congres.

De vragen werden ingezonden op 20 juni 2025 met kenmerk 2025Z12768.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Eppo Bruins

De antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Mohandis (GroenLinks–PvdA), Eerdmans (JA21), Kostic (PvdD) en Oostenbrink (BBB) over ledenwerving van ledenomroep WNL op het VVD-congres met kenmerk 2025Z12768, ingezonden op 20 juni 2025.

Onze referentie
53000180

1. Kent u het bericht dat ledenomroep WNL leden werft op het VVD-congres? Zo ja, wat vindt u hiervan?[1]

Ja. Hoewel ledenwerving van belang is voor omroepen vanwege de huidige inrichting van het bestel, is het bewaken van journalistieke onafhankelijkheid uiterst belangrijk. Ik vraag daarom zorgvuldigheid van omroepen bij hun wervingsactiviteiten. Omdat een van de ledenwerfers van WNL een badge droeg met *pers* leverde dat een verkeerd beeld op. Ik heb van WNL begrepen dat het ging om een activiteit van de vereniging van WNL, niet van een bepaalde redactie of met een bepaald journalistiek oogmerk. Dat onderscheid is van fundamenteel belang.

2. Deelt u de mening dat de Stichting Nederlandse Publieke Omroep (NPO) en ledenomroepen de schijn van partijdigheid en onafhankelijkheid hoog in het vaandel moeten hebben volgens de geldende 'gedragscode integriteit publieke omroep 2021' en de mediawet? Zo ja, hoe kijkt u naar de handelswijze van WNL?

Ik hecht zeer grote waarde aan de onafhankelijkheid van de media. De publieke omroep moet (kunnen) opereren zonder commerciële of politieke invloed. Onafhankelijke journalistiek is onmisbaar in een democratische rechtsstaat. Hoewel het in deze casus ging om een activiteit van de *vereniging* van WNL, niet van een journalistieke redactie of met een bepaald journalistiek oogmerk, blijft het noodzakelijk dit onderscheid te maken.

3. Deelt u de mening dat omroepen hun onafhankelijkheid dienen te bewaken en hun aanwezigheid op evenementen van politieke partijen, zoals (leden)congressen, vooral dienen te beperken tot verslaggeving? Zo ja, deelt u de mening dat ledenwerfers expliciet voorzien van een perspas zich slecht verhouden tot de gedragscode van de NPO? Zo nee, waarom niet?

Zie mijn antwoord op vraag 1. Daarnaast begreep ik van WNL dat zij de namens WNL aanwezige personen nadrukkelijk als marketingmedewerkers hebben aangemeld, niet als pers. Het is inderdaad ongelukkig dat zij vervolgens alsnog een perspas hebben gekregen. Ik ben het dus met u eens.

4. Klopt het feit dat alleen het Commissariaat voor de Media kan handelen bij overschrijding van de code?

Het klopt dat het Commissariaat voor de Media sinds 2021 de aangewezen toezichthouder op deze code is. Daarbij merk ik op dat zij alleen toezichthoudende bevoegdheden hebben op de bindende onderdelen van deze code, niet op de aanbevelingen. Mede naar aanleiding van het rapport van de Onderzoekscommissie Gedrag en Cultuur Omroepen en een aantal incidenten die zich daarna nog hebben voorgedaan, heb ik de NPO en het Commissariaat voor de Media gevraagd deze code verder aan te scherpen. Daar wordt nu door beide partijen en in samenspraak met de omroepen aan gewerkt.

5. Deelt u onze opvatting dat het merkwaardig is dat WNL leden werft op een partijcongres, maar in de eigen statuten stelt dat WNL op geen enkele manier gebonden

of gelieerd wil zijn aan een politieke partij (pagina 2, regel 2) 'WNL heeft respect voor ieders mening en is niet gebonden aan en politiek partij, een belangengroepering et etc.'? [2]

Onze referentie
53000180

Het werven van leden op een bepaalde plek, zegt niet direct iets over de onafhankelijkheid van een omroep. Ik begreep van WNL dat zij van plan waren op meerdere politieke congressen aanwezig te zijn, niet enkel dat van de VVD. Maar nogmaals: ik verwacht van omroepen daarin zorgvuldigheid en waar nodig duidelijke communicatie dat het om ledenwerving gaat, en niet om journalistieke of redactionele activiteiten.

6. Bent u bereid om in alle gesprekken die u en uw departement hebben met de NPO en omroepen en andere relevante actoren te blijven wijzen op dat leden werven op politieke congressen ongewenst is?

Zoals aangekondigd in mijn brief van 4 april jongstleden, ben ik voornemens bij de hervorming van de landelijke publieke omroep het ledencriterium los te laten.¹ Wat mij betreft behoort deze praktijk dus zo snel mogelijk tot het verleden.

7. Kunt u, gezien vanuit uw voornemen om via een wetswijziging alle omroepen terug te brengen tot een maximaal aantal omroephuizen, toelichten hoe u ervoor gaat zorgen dat het ledencriterium niet meer leidend gaat zijn voor het bestaansrecht van omroepen?

Zoals ik in mijn brief aan uw Kamer van 4 april jl. heb aangegeven, ben ik voornemens het ledencriterium los te laten. Het hebben van een vereniging met een minimum aantal leden is in mijn voorstel voor de hervorming niet langer verplicht. Er komen meer manieren om maatschappelijke worteling aan te tonen, dat kan nog steeds via een vereniging maar dat hoeft niet. Daarnaast heb ik in dezelfde brief aangegeven dat ik het bestel wil sluiten; er zal dus geen sprake meer zijn van toe- of uittreding waarbij het ledencriterium een rol speelt. Het ledencriterium komt dus geheel te vervallen.

8. Welke gevolgen zal deze transformatie naar omroephuizen vermoedelijk hebben voor de ledenwervende activiteiten van omroepen indien ook wordt gekozen voor andere criteria dan alleen het ledenaantal?

Zie mijn antwoord op vraag 7. Zoals ik al aangaf is het voor omroephuizen straks nog steeds mogelijk om via bepaalde verenigingen te werken aan maatschappelijke

¹ *Kamerstukken II*, 2024-25, 32827-333.

worteling. Maar deze verenigingen staan buiten de omroephuizen. Omroephuizen worden ook stichtingen, en zullen dus zelf niet aan ledenwerving kunnen doen.

Onze referentie
53000180

[1] 'Ophef om chocola uitdelende "journalisten" WNL bij VVD-congres: "Kan dit stoppen?"', AD 15 juni 2025 (<https://www.ad.nl/show/ophef-om-chocola-uitdelende-journalisten-wnl-bij-vvd-congres-kan-ditstoppen~a3719288/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>)

[2] [statutenwijziging-wnl.pdf](#)